

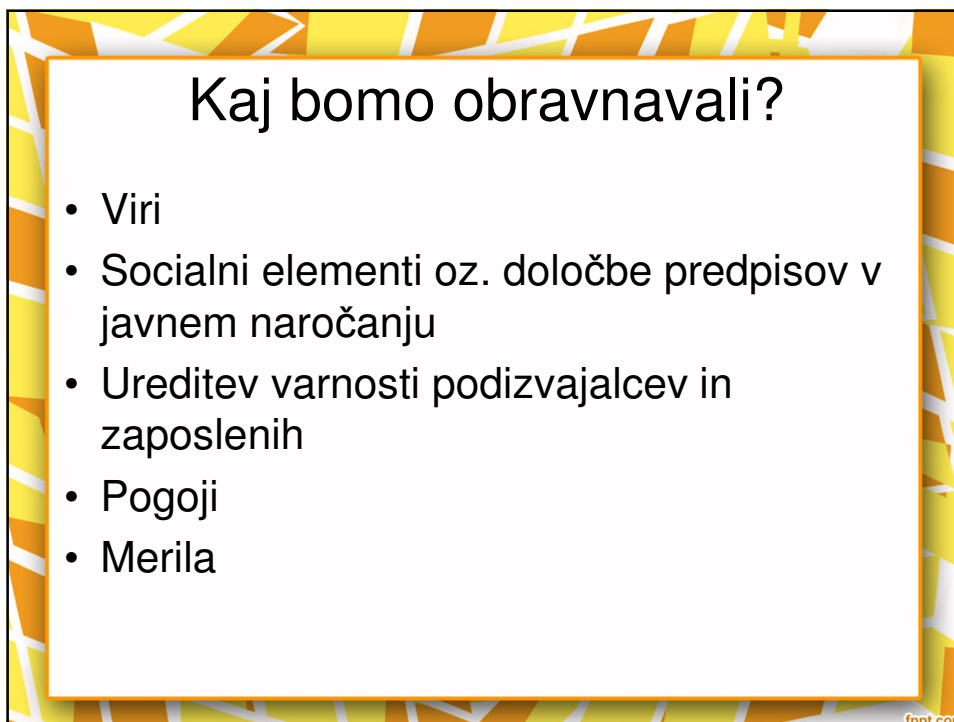

 odvetniška pisarna
AVBREHT, ZAJC & PARTNERJI

Paritetni skladi in javno naročanje

Odvetnik Aleš Avbreht
Avbreht, Zajc in partnerji o.p., d.o.o.

fppt.com

Kaj bomo obravnavali?

- Viri
- Socialni elementi oz. določbe predpisov v javnem naročanju
- Ureditev varnosti podizvajalcev in zaposlenih
- Pogoji
- Merila

fppt.com

Viri

- Slovenska zakonodaja
 - [Zakon o javnem naročanju \(ZJN-2\)](#)
 - [Zakon o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštne storitve \(ZJNVETPS\)](#)
 - [Zakon o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti](#)
 - [Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja \(ZPVPJN\)](#)
 - [Uredba o zelenem javnem naročanju](#)
- Evropska zakonodaja
 - [Direktiva 1989/665/EGS – pravno varstvo](#)
 - [Direktiva 1992/13/EGS – pravno varstvo](#)
 - [Direktiva 2004/18/ES – javno naročanje](#)
 - [Direktiva 2004/17/ES – javno naročanje na infrastrukturnem področju](#)
 - [Direktiva 2005/51/ES – objavljane javnih naročil](#)
 - [Direktiva 2005/75/ES – spremembe mejnih vrednosti](#)
 - [Direktiva 2007/66/ES – pravno varstvo](#)
 - [Direktiva 2009/81/ES – javno naročanje na obrambnem in varnostnem področju](#)
 - [Uredba ES 1564/2005 – standardni obrazci za objave](#)
 - [Uredba ES 2083/2005 – spremembe mejnih vrednosti](#)
 - [Uredba ES 1422/2007 – spremembe mejnih vrednosti](#)
 - [Uredba ES 213/2008 – enotni besednjak javnih naročil \(CPV\)](#)
 - [Uredba ES 596/2009 – pristojnosti Evropske komisije in Odbora za javna naročila](#)
 - [Uredba ES 1177/2009 – spremembe mejnih vrednosti Uredba ES](#)
 - [Uredba Komisije \(EU\) 1251/2011 - glede pragov uporabe za postopke za oddajo naročil](#)
 - [Odločba Komisije 2008/963/ES – spremembe seznama naročnikov](#)

fppt.com

Viri - Direktiva

Direktiva 2004/18/ES

- Ta direktiva temelji na sodni praksi Sodišča, zlasti na sodni praksi v zvezi z merili ocenjevanja, ki pojasnjujejo možnosti za izpolnjevanje potreb zainteresirane javnosti s strani naročnikov, vključujoč okoljsko in/ali socialno področje, če so njihovi kriteriji povezani s predmetom naročila, ne dajejo naročniku neomejene svobode izbire, so izrecno navedena ter so v skladu s temeljnimi načeli iz uvodne izjave 2.

fppt.com

Viri - Direktiva

- Veljajo načela iz Pogodbe in zlasti
- načelo prostega pretoka blaga,
- načelo svobode ustanavljanja in načelo svobode opravljanja storitev ter načela, ki iz teh izhajajo, kot
- so načelo enakopravnosti,
- načelo nediskriminacije,
- načelo vzajemnega priznavanja, načelo sorazmernosti in načelo transparentnosti.

Viri - Direktiva

- Naročnik lahko pod enakimi pogoji uporabi merila, katerih cilj je izpolniti socialne zahteve, zlasti kot odgovor na potrebe, navedene v razpisni dokumentaciji naročila, ter potrebe prikrajšanih skupin ljudi, katerim pripadajo tiste osebe, ki prejemajo/uporabljajo gradnje, dobave blaga in storitve.

Viri - Direktiva

Člen 26 Direktive

Pogoji za izvedbo naročil

- Naročniki lahko določijo posebne pogoje v zvezi z izvajanjem naročila, če so ti pogoji v skladu z zakonodajo Skupnosti in so navedeni v javnem razpisu ali v razpisni dokumentaciji. Pogoji, ki urejajo izvedbo naročila, se lahko nanašajo zlasti na socialne in okoljske vidike
- Priročnik komisije za upoštevanje socialnih vidikov pri javnem naročanju, 2011

fppt.com

Viri

39. člen ZJN-2

- Vlada RS lahko predpiše za socialne vidike obvezno vključevanje in način vključevanja v postopke oddaje JN (tehnične specifikacije, pogoji, merila, pogodba).
- Vlada RS je to storila za okoljske vidike z Uredbo o zelenem javnem naročanju.
- v pripravi je bila Uredba o načinu upoštevanja socialnih in etičnih vidikov pri JN gradenj in storitev povezanih z gradnjami (EVA 2011 – 1611 – 0111)
- lahko določi naročnik druge pogoje za izvedbo naročila, ki se nanašajo na socialne vidike, če so v skladu s Pogodbo o EU in predhodno navedeni v objavi oz. razpisni dokumentaciji

fppt.com

Socialni elementi oz. določbe predpisov v javnem naročanju

- Neobičajno nizka ponudba
 - če nižja od primerljivih tržnih cen oz. uveljavljene prakse (novela ZJN-2D, določa kriterije, kdaj mora naročnik preveriti neobičajno nizko ceno
 - 50% nižja od povprečja in 20% nižja od prve naslednje ponudbe, če je naročnik prejel pravočasno vsaj 4 ponudbe
 - ponudnik je ne zna pojasniti s kalkulacijami, tehnološko rešitvijo in obrazložitvijo
 - (npr. se ugotovi, da je neobičajno nizka, ker ponudnik ne plačuje prispevkov ali minimalne plače ipd.)

Socialni elementi oz. določbe predpisov v javnem naročanju

- Neplačilo davkov in prispevkov za socialno varnost je razlog za izločitev ponudnika
- Po ZJN-2D, če je imel na dan oddaje ponudbe zapadlih in neplačanih obveznosti za 50,00 EUR ali več

Ureditev varnosti podizvajalcev in zaposlenih

- Imamo obvezna neposredna plačila podizvajalcem
- Kdo je podizvajalec?
 - gospodarski subjekt (pravna ali fizična oseba)
 - opravlja za ponudnika dobavo blaga, storitev ali gradnjo
 - neposredna povezanost s predmetom naročila

fppt.com

Ureditev varnosti podizvajalcev in zaposlenih

71. člen ZJN-2

- pooblastilo naročniku za neposredna plačila
- soglasje podizvajalca za neposredna plačila
- obvezne sestavine pogodbe o izvedbi JN (vrsta izpolnitve, podatki o podizvajalcu, predmet, količina, vrednost, kraj in rok)
- obveze ob zamenjavi in uvedbi novega podizvajalca
- posameznik, ki ni gospodarski subjekt, ne "uživa" zaščite za podizvajalca
- javnonaročniška zakonodaja zaposlenih pri posameznem izvajalcu ali podizvajalcu ne ščiti posebej

fppt.com

Pogoji

- pogoj je minimalna zahteva, ki jo mora ponudnik izpolniti v postopku izbora in je izključujoče narave
- ne sme biti v nasprotju z Pogodbo o EU, Direktivami, temeljnimi načeli našega ZJN-2 (načelo zagotavljanja konkurence med ponudniki, enakopravne obravnave ponudnikov in sorazmernosti)

Pogoji

- zahteva po vključenosti določenega ponudnika v paritetni sklad, bi v trenutni situaciji, ko ni sprejetega normativnega okvira na lokalnem nivoju (Uredba, MF), bila problematična, še posebej, ker je pogoj izključujoč, ker so področja v različnih državah članicah, ki jih krijejo paritetni skladi različna in ker trenutno paritetnih skladov še ni v vseh državah članicah
- težava tudi s povezanostjo pogoja s predmetom JN gradnje

Merila

- cena
- ekonomsko najugodnejša ponudba (elementi merila niso taksativno naštet, možni tudi socialni kriteriji)
- merila niso izločilni element, so razlikovalni element, ki razlikuje (ekonomske?) prednosti ponudb
- merila morajo biti specifična, objektivna, merljiva in povezana s predmetom naročila, zadeve pred ECJ: C 513/99 Concordia Bus in C – 448/01 Wienstrom

Merila

6.odstavek 48. člena ZJN-2

- v primeru dveh ali več ekonomsko najugodnejših ponudb naročnik izbere najugodnejšo ponudbo tudi na podlagi vnaprej določenih socialnih elementov, s katerimi se dosega spodbujanje poklicnega usposabljanja na delovnem mestu, zaposlovanja težje zaposljivih oseb, boja proti nezaposlenosti in jih določi v razpisni dokumentaciji
- ta določba predstavlja trenutni zakonodajni okvir za implementacijo socialnih vidikov v postopek javnega naročanja
- Na podlagi prakse ECJ, zadeva C – 225/98 (Komisija proti Franciji)

Merila

- dovoljeno je postaviti socialni cilj (npr. zmanjšanje brezposelnosti)
- članstvo ponudnika, v paritetnem skladu, ki pokriva npr. poklicno usposabljanje delavcev sledi temu cilju skozi postopek JN oz. da ponudnik vplačuje za usposabljanje delavcev
- dilema pa je, ali je to lahko eden izmed primarnih kriterijev, ali pa zgolj dodatno merilo v primeru dveh ali več ekonomsko najugodnejših ponudb
- prav tako se postavi vprašanje paritetnim skladom primerljivih stanj, da bi se zagotovilo načelo nediskriminacije

fppt.com

Merila

- kaj pa če se z zahtevo po članstvu v paritetnem skladu oz. da ponudnik vplačuje zaradi lastne varnosti in stabilnosti v paritetni sklad, ki pokriva izplačilo odpravnin delavcem v primeru odpuščanja zasleduje drug objektivno opravičljiv cilj?
- npr. stabilnost ponudnika, ki bo izvajal gradnjo daljše obdobje in bi bilo moč argumentirati, da to prinaša naročniku ekonomsko prednost
- v primeru težav se bo lažje prilagodil in obstal ter izpolnil pogodbo, saj bo odpravnine izplačal Paritetni sklad
- primerljivo bi veljalo tudi za paritetni sklad, ki bi pokrival plačilo delavcem v primeru slabega vremena

fppt.com

Posebej o ceni

- cena kot edini element razlikovanja je "silila" gradbeni sektor k iskanju notranjih rezerv – teh ni več,
- uporaba cene kot edinega merila je vplivala na ravnanja ponudnikov
- pa še cena "na ključ" in slabi projekti
- aneksov tudi ni več (Pozor! Novela ZJN-2D, za vsako spremembo pogodbe nad 10.000,00 EUR brez DDV predhodno soglasje nadzornega organa naročnika)
- elementov ekonomsko najugodnejše ponudbe je več, a se ne uporabljajo, krog sploh ni zaključen! (npr. kakovost, tehnične prednosti, stroški poslovanja, življenski stroški objekta) Tu je potrebna sprememba ravnanja – pravilno načrtovanje, projektiranje in projektno vodenje s strani naročnika je nujno potrebno!

fppt.com

Kako naprej?

- uvedba oz. ustanovitev paritetnih skladov je dobrodošla novost, ki bi lahko rešila del problematike panoge, a zdaleč ne vse
- manjka normativni okvir v SLO
- trenutne možnosti so precej skope, vsaj glede socialnih vidikov
- kazalo pa bi poskušati z drugimi elementi prednosti v okviru ekonomsko najugodnejše ponudbe
- praksa Državne revizijske komisije – kdo ve?

fppt.com

**KONEC – HVALA ZA
POZORNOST!**

ales.avbreht@azodvetniki.com

fppt.com